

prima instanță – Gh. Stratulat
instanța de apel – Iu. Cimpoi, N. Craiu, N. Simciuc

dosarul nr. 3ra-872/16

ÎNCHEIERE

29 iunie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Ion Druță
Galina Stratulat

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Sanduța Valeriu împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 24 martie 2016, prin care s-a respins apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale și s-a menținut hotărîrea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 07 decembrie 2015,

c o n s t a t ă

La 01 iulie 2015 Sanduța Valeriu a depus cerere de chemare în judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la obligarea restabilirii mărimii pensiei sociale de stat pentru limita de vîrstă.

În motivarea acțiunii a indicat că la 20 octombrie 2014 a împlinit vîrsta de 62 de ani.

Respectiv, folosindu-se de dreptul la pensiei socială de stat pentru atingerea limitei de vîrstă, s-a adresat către Casa Națională de Asigurări Sociale cu o cerere prin care a solicitat acordarea pensiei sociale de stat pentru limită de vîrstă.

Indică că cererea adresată către Casa Națională de Asigurări Sociale privind acordarea pensiei sociale de stat pentru limită de vîrstă, a fost examinată și a fost înștiințat că i s-a stabilit pensia socială de stat pentru limită de vîrstă în mărime de 2285,46 lei, suma respectivă i-a fost achitată primele 3 luni.

Ulterior, începând cu luna februarie 2015 i-a fost achitată pensia în mărime

de 1865,75 lei, fără a i se comunica din care considerente a fost efectuată micșorarea pensiei sociale de stat pentru limită de vîrstă stabilită și achitată anterior.

Astfel, la 02 martie 2015 la întrîlnirea cu președintele Casei Naționale de Asigurări Sociale a tratat problema micșorării pensiei sociale de stat pentru limita de vîrstă, iar la 02 aprilie 2015 prin scrisoarea nr. nr.Aud-30/48-15 din 02 aprilie 2015 Casa Națională de Asigurări Sociale a informat reclamanta că după cum s-a constatat conform documentelor de pensie, începînd cu 20 octombrie 2014 beneficiază de pensie pentru limita de vîrstă, pentru un stagiul de cotizare realizat pînă la 01 ianuarie 1999 de 28 ani 02 luni și după 01 ianuarie 1999 de 09 ani 10 luni și 05 zile.

Pensia a fost calculată pentru perioada de pînă la 01 ianuarie 1999 pe baza coeficientului individual al salariului – 3,88298 determinat pentru o perioadă mai favorabilă de 60 luni consecutive din ultimii 15 ani de muncă și pentru perioada de după 01 ianuarie 1999 determinat de venitul mediu lunar asigurat de 894,97 lei, cuantumul căruia constituia 2 285,46 lei lunar.

În procesul de verificare a dosarului de pensionare a apărut necesitatea controlului veridicității sumelor indicate în certificatul cu privire la salariu nr. 38 din 17 aprilie 2008 eliberat de SA „Drum - 96”. Dat fiind faptul că întreprinderea nu mai activează și nu este posibilă verificarea informației din certificat cu documentele de arhivă, salariul indicat a fost exclus din calcul. Astfel cuantumul pensiei a fost reexaminat pentru perioada de pînă la 01 ianuarie 1999 pe baza coeficientului 2 83341, determinat pentru perioada de 60 luni consecutive din ultimii 15 ani de muncă și pentru perioada de după 01 ianuarie 1999 determinat din venitul mediu lunar asigurat de 894,97 lei, constituind la 01 februarie 1999 - 1728, 35 lei lunar, după reexaminare mărimea pensiei sociale de stat pentru limita de vîrstă a fost stabilită în sumă de 1 728,35 de lei pe lună.

La 23 aprilie 2015 a expediat în adresa Casei Naționale de Asigurări Sociale cerere prealabilă prin care a atenționat în privința ilegalității acțiunilor Casei Naționale de Asigurări Sociale în privința reexaminării mărimii pensiei sociale pentru limita de vîrstă, iar la 08 iunie 2014 cu omiterea termenului a primit răspuns de la Casa Națională de Asigurări Sociale, nr. S-785/15 din 03 iunie 2015 prin care cerințele privind înlăturarea încălcărilor comise în procesul de verificare a dosarului de pensie precum și restabilirea mărimii pensiei sociale de stat pentru limita de vîrstă stabilită pentru reexaminare adică în mărime de 2 285,46 lei pe lună și indexarea ei începînd din 1 aprilie 2015 în conformitate cu legislația în vigoare (7,95 %) nu au fost satisfăcute.

Susține că controlul asupra autenticității actelor ce confirmă stagiul de muncă și venitul asigurat eliberate de organele abilitate trebuie să fie efectuat la momentul prezentării acestor acte pînă la momentul stabilirii pensiei sociale de stat pentru limită de vîrstă, în caz contrar organele de asigurări sociale nu au folosit dreptul dat în perioada examinării cererii respective pînă la momentul stabilirii pensiei sociale de stat pentru limita de vîrstă or, acest organ nu a avut

dubii în privința documentelor prezentate și le-a recunoscut ca legale și autentice.

Or, din conținutul scrisorii din 02 aprilie 2015 nr. Aud-30/48-15 și scrisorii Nr.S-785/15 din 03 iunie 2015, Casa Națională de Asigurări Sociale a Republicii Moldova în procesul de verificare a dosarului de pensionare nu a stabilit nici o circumstanță nouă referitoare la stagiul de cotizare, venitul asigurat ce au avut loc pînă la acordarea drepturilor la pensie. Unicul motiv invocat pentru reexaminarea dreptului la pensie socială de stat pentru limita de vîrstă declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale fiind imposibilitatea verificării informației din certificatul nr. 38 din 17 aprilie 2008 eliberat de SA „Drum-96”.

Sușține că acest certificat a fost prezentat Casei Naționale de Asigurări Sociale împreună cu cererea de stabilire a pensiei sociale de stat pentru limita de vîrstă. A fost verificat de către organul respectiv și folosit pentru stabilirea pensiei sociale solicitate. Ca urmare a examinării și verificării acestui certificat a fost stabilită și achitată pensia socială de stat pentru limita de vîrstă în sumă de 2 285,46 lei. Faptul că Casa Națională de Asigurări Sociale nu poate verifica informația din certificat din cauza neactivității întreprinderii SA „Drum 96” sau din cauza lipsei cărorva informații în arhivă nu confirmă faptul apariției unor circumstanțe noi referitoare la venitul asigurat ce au avut loc pînă la acordarea drepturilor la pensie. La momentul verificării dosarului de pensie Casa Națională de Asigurări Sociale deja a avut și a verificat acest certificat și careva informații sau circumstanțe noi nu au fost stabilite.

Indică că Casa Națională de Asigurări Sociale nu poate verifica informația din certificatul nr.38 din 14 aprilie 2008 eliberat de SA „Drum-96” din cauza neactivității acestei întreprinderi, precum și lipsei cărorva documente în arhivă, nu confirmă faptul că acest certificat nu a fost eliberat de întreprinderea SA „Drum-96”.

Or, conform art. 52 alin. (3) al Legii nr. 156-XIV din 14 octombrie 1998, venitul asigurat se confirmă prin documentele eliberate de întreprinderi, organizații, instituții în care și-au desfășurat activitatea asigurații sau de organele ierarhic superioare, precum și de arhive. Astfel, legislația nu prevede așa reguli în cazul în care Casa Națională de Asigurări Sociale nu poate verifica datele din anumite documente prezentate pentru acordarea dreptului la pensie socială de stat pentru limită de vîrstă aceste documente se exclud din dosarul de pensie sau nu se folosesc pentru stabilirea mărimii acesteia.

Cere reclamantul restabilirea mărimii pensiei sociale de stat pentru limită de vîrstă pînă la reexaminare și anume în sumă de 2 285,46 lei lunar și indexarea ei, începînd cu 01 aprilie 2015.

Prin hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 07 decembrie 2015 s-a admis cererea de chemare în judecată înaintată de Sanduța Valeriu împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale și s-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale să restabilească mărimea pensiei sociale de stat pentru limita de vîrstă lui Sanduța Valeriu, pînă la reexaminare, și anume în sumă de 2285,46 lei lunar și indexarea ei, începînd cu 01 aprilie 2015.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 24 martie 2016 a fost respins apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale și s-a menținut hotărârea Judecătoreiei Centru mun. Chișinău din 07 decembrie 2015.

La 25 aprilie 2016 Casa Națională de Asigurări Sociale a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 24 martie 2016, solicitând admiterea cererii de recurs, casarea deciziei instanței de apel cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii ca neîntemeiată.

În motivarea recursului a indicat că, instanțele judecătorești la adoptarea hotărârilor nu au stabilit complet circumstanțele de fapt care au importanță pentru soluționarea justă a pricinii și au aplicat și interpretat eronat normele de drept material, precum și au apreciat arbitrar probele prezentate.

Or, instanțele nu au luat în considerație faptul că certificatul de salariu eliberat lui Sanduța Valeriu în anul 2008 de către întreprinderea Drum-96 nu poate fi verificat dacă corespunde realității ori, întreprinderea unde a activat intimatul conform extrasului de la Camera Înregistrării de Stat este activă însă la adresa juridică oficială, reprezentanții acesteia nu au fost de găsit.

Consideră recurentul că lui Sănduța Valeriu nu îi sune lezate drepturile atîta timp cît beneficiază de pensie, la stabilirea căreia s-au luat în calcul celelalte acte prezentate care confirmă stagiul de cotizare și venitul ratat.

Indică recurentul că în conformitate cu prevederile art. 52 alin. (3), (4) și (5) al Legii nr. 156 din 14 octombrie 1998 privind pensiile de asigurări sociale de stat, care stabilește că Venitul asigurat se confirmă prin documentele eliberate de întreprinderi, organizații, instituții în care și-au desfășurat activitatea asigurații sau de organele ierarhic superioare, precum și de arhive. Documentele menționate se perfectează în modul stabilit de Guvern.

În cazul în care nu este posibil de a prezenta certificatul cu privire la venitul asigurat, deoarece documentele nu s-au păstrat la întreprinderile, instituțiile, organizațiile de stat sau obștești, la organele lor ierarhic superioare, precum și în arhive, lunile respective se substituie cu un număr similar de luni de activitate nemijlocit anterioare.

În cazul în care nu este posibil de a prezenta certificatul cu privire la venitul asigurat pe motiv că documentele nu s-au păstrat din cauza calamităților naturale sau a altor situații excepționale, cuantumul pensiei va fi calculat în modul stabilit de Guvern.

Conform art. 30 alin. (2) din Legea nr. 156 din 14 octombrie 1998 privind pensiile de asigurări sociale de stat, organele de asigurări sociale au dreptul de control asupra autenticității actelor ce confirmă stagiul de muncă și venitul asigurat, eliberate de organele abilitate.

În conformitate cu norma legală sus menționată, efectuarea controlului a fost imposibilă deoarece Întreprinderea SA “Drum-96” a fost imposibil de găsit.

Examinînd temeiurile recursului în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Casa Națională de

Asigurări Sociale este inadmisibil.

În conformitate cu art.432 CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC.

Astfel, analizând actele cauzei Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ constată că, argumentele recurentului se limitează la situația de apreciere de către prima instanță a circumstanțelor de fapt a cauzei.

Instanța de apel a examinat pricina sub toate aspectele, a verificat și a apreciat corect probele anexate la materialele cauzei, iar argumentele invocate în recursul declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale, în esența lor, sînt similare argumentelor invocate în prima instanță și sînt expuse asupra circumstanțelor de fapt și nu de drept, căroră instanța de apel le-a dat o apreciere corectă, avînd la bază cumulul de dovezi administrate în cadrul dezbaterilor judiciare, apreciate conform cerințelor art. 130 CPC.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC, fără a se examina temeinicia lor.

Pe cînd, alte argumente invocate în recurs nu au relevanță, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate și urmează a fi respinse, or recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificîndu-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Aici, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), însă motivele recursului invocat în speță sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat în mod corespunzător.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e

Recursul declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Ion Druță

Galina Stratulat